

Hur Eliel Löfgren anklagas

Då vi ännu en gång, på en särskild ehuru mycket central punkt, återkommer till ingenjör Torsten Kreugers kampanj bör ett par allmänna synpunkter upprepas. Avsikten är inte att ta ställning till hållbarheten av domen över hr Kreuger år 1933; självfallet vill vi alltså inte heller uttala något tvivel på att hr Kreuger i sin kampanj för en resning är i god tro. Det bör vidare än en gång framhållas att den av hr Kreuger främst genom hans två tidningar bedrivna kampanjen, som innefattar bland annat förädlade eller öppna anklagelser för mord, förfälskning, korruption och grova ämbetsbrott, är en skamfläck för pressen. Detta omdöme gäller även om det skulle kunna uppvisas att den mot myndigheter, institutioner och enskilda personer riktade kritiken på en eller annan punkt är befogad; det blir inte mindre gement att framföra sådana beskyllningar genom att till äventyrs ett eller annat misstag eller förbiseende kan fastställas.

Det har likafullt sitt intresse att konstatera på vilka grunder hr Kreuger och hans organ anser sig kunna beröva en allmänt aktad, numera avliden person heder och ära och påstå honom vara skyldig till grova missgärningar. Vi åsyfta den senaste i raden av dylika beskyllningar, riktad mot det liberala partiets förre ledare justitieministern Eliel Löfgren.

I anslutning till hr Kreugers bok "Så förstördes Högbroforsen" innehöll en av hans tidningar, Stockholms-Tidningen, den 21 december 1955 dylika anklagelser. Rubrikerna var: "Fruktansvärda interiörer avslöjas", "Falska borgenärer i Löfgrens regi". Därefter citerades i facsimile vad som kallades "en del av den av förre justitieministern Eliel Löfgren uppgjorda borgenärsförteckningen"; detta aktstycke, som här återges, kallas i hr Kreugers bok "ett avsnitt ur borgenärsförteckningen". Såsom synes anges i denna förteckning bland andra tre banker, Stockholms enskilda bank, Göteborgs bank och Uplands enskilda bank. Vidare avtrycktes i facsimile under år 1955 till hr Kreuger ställda skrivelser från dessa banker, i vilka de förklarade sig den 14 juni 1932 icke ha haft någon fordran på Högbroforsens Industri Aktiebolag. Den slutsats som drogs i hr Kreu-

gers bok och i den nämnda tidningen var given: Eliel Löfgren hade som fordringsägare angivit inrättningar vilka inte hade några fordringar på det berörda företaget; Eliel Löfgren hade iordningställt "den falska borgenärsförteckningen".

Den som givit en falsk framställning var emellertid inte Eliel Löfgren, utan hr Kreuger. Det aktstycke som kallats "en del av" eller "ett avsnitt ur" borgenärsförteckningen (i bilagan till hr Kreugers bok "tillägg till borgenärsförteckningen") innehöll i själva verket inte någon lista på borgenärer. Redan den som gör sig besvär att läsa bilagan till den Kreugerska boken finner att det här är fråga om en "anmärkning" som avser en helt annan sak. Aktstycket, som också här återges, får sin förklaring i de inledande satserna: "Härutöver äro samtliga innehavare av obligationer tillhörande bolagets obligationslån att anses såsom fordringsägare i konkursen. Rörande dessa obligationsinnehavare kunna givetvis icke i detta sammanhang ifrågakomma några personliga uppgifter. Emellertid torde böra anmärkas att kuponger presenterats till inlösen genom följande banker och andra inrättningar, till vilka kallelse eventuellt torde böra utgå."

Vad som förelåg var helt enkelt en lista på banker och andra företag och personer hos vilka kuponger presenterats till inlösen; dessa företag och personer blev naturligtvis inte därigenom fordringsägare i Högbroforsen lika litet som en bank blir fordringsägare i ett företag därför att en person genom dess förmedling begär utdelning på en aktie. Genom att i sin skrift (utom i bilagan) och i sin tidning stympta aktstycket och med orätt kalla det en del av eller ett tillägg till borgenärsförteckningen gav hr Kreuger en totalt felaktig föreställning om dess innehåll; genom att därtill foga skrivelserna från tre angivna banker gav han jämväl läsaren ett förent bevis för påståendet att Eliel Löfgren skulle ha förfälskat en offentlig handling.

Att ytterligare karaktärisera vad som här skett är inte behövt. Man frågar sig endast om de tidningar som utspritt osanningarna och den förläggare som utgivit boken inte skall vidrås vad som skett. Man frå-

Stockholms Enskilda Bank	Stockholm
Östergötlands Enskilda Bank	"
Uplands Enskilda Bank	"
A.-B. Göteborgs Bank	"
A.-B. Hjo Bank	Hjo
Södermanlands Enskilda Bank	Råsunda
A.-B. Sydsvenska Banken	Malmö
" " "	Lund
A.-B. Bergström & Co	Stockholm
Bankfirman Alfred Berg	"
Försäkringsbolaget Bore	"
Livförsäkringsbolaget Balder	"
Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten i Gävleborgs län,	Gävle
Svenska Lantbrukarnes Olycksfallsförsäkringsbolag, Stockholm	Stockholm
Försäkringsbolaget Valkyrjan	Stockholm
Sparbanken i Söderköping	Söderköping
Richard Bäckström	Kärlekrona
Doktor Erik Lind	Örnsköldsvik

Stockholm den 14 juni 1932.

Eliel Löfgren.

Konkursförvaltare."

14. 6. 1932
Stårts Förtals Extra gda

14. 6. 1932
Stårts Förtals Extra gda

Anmärkning.

Härutöver äro samtliga innehavare av obligationer tillhörande bolagets obligationslån att anses såsom fordringsägare i konkursen. Rörande dessa obligationsinnehavare kunna givetvis icke i detta sammanhang ifrågakomma några personliga uppgifter. Emellertid torde böra anmärkas, att kuponger presenterats till inlösen genom följande banker och andra inrättningar, till vilka kallelse eventuellt torde böra utgå:

Stockholms Intecknings Garanti A.-B.	Stockholm
Sveriges Riksbank	"
Skandinaviska Kredit A.-B.	"
" " "	Malmö
" " "	Örebro
" " "	Göteborg
Stockholms Enskilda Bank	Stockholm
Östergötlands Enskilda Bank	"
Uplands Enskilda Bank	"
A.-B. Göteborgs Bank	"
A.-B. Hjo Bank	Hjo
Södermanlands Enskilda Bank	Råsunda
A.-B. Sydsvenska Banken	Malmö
" " "	Lund
A.-B. Bergenström & Co.	Stockholm
Bankfirman Alfred Berg	"
Försäkringsbolaget Bore	"
Livförsäkringsbolaget Balder	"
Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten i Gävleborgs län	Gävle
Svenska Lantbrukarnes Olycksfallsförsäkringsbolag, Stockholm	Stockholm
Försäkringsbolaget Valkyrjan	"
Sparbanken i Söderköping	Söderköping
Richard Bäckström	Kärlekrona
Doktor Erik Lind	Örnsköldsvik

Stockholm den 14 juni 1932.

Eliel Löfgren.

Konkursförvaltare.

Här återges de i ledaren berörda dokumenten.

gar sig också om de självständiga tidningarna i landet fortfarande skall bevara tystnaden kring den trafik som här försiggår och om folkpartiets ordförande, medarbetare i den tidning som främst spritt de falska

uppgifterna, skall anse det möjligt att utan ett ord av gensaga eller avståndstagande låta tidigare liberala ledare i Sverige — Eliel Löfgren är ej den ende det gäller — stämplas som skurkar och brottslingar.